

Yttrande över motion av Kristina Tharing (M), Ann Catrine Fogelgren (L) och Kalle Bäck (KD) om att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker yrkande från M, L och KD den 18 oktober 2017 föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i enlighet med motionen och Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande, utreda samt genomföra övergången av ansvaret för biblioteksverksamheten till kulturnämnden.
2. Överföringen av ansvaret sker med hänsyn tagen till övriga förändringar som föränleds av den nu pågående översynen av stadsdelsnämndernas verksamheter.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Ann-Sofie Hermansson (S) yrkade bifall till yrkande från S, MP och V den 22 november 2017.

Jonas Ransgård (M) yrkade bifall till yrkande från M, L och KD den 18 oktober 2017.

Vid omröstning röstade Mariya Voyvodova (S), Ulf Kamne (MP), Daniel Bernmar (V), Marina Johansson (S), Johan Nyhus (S) samt ordföranden Ann-Sofie Hermansson (S) för bifall till Ann-Sofie Hermanssons yrkande.

Jonas Ransgård (M), Helene Odenjung (L), David Lega (KD), Kristina Tharing (M), Maria Rydén (M), Martin Wannholt och Lars Hansson (SD) röstade för bifall till Jonas Ransgårds yrkande.

Kommunstyrelsen beslutade med sex röster mot sju att bifalla Jonas Ransgårds yrkande.

Lars Hansson (SD) antecknade som yttrande en skrivelse från den 3 oktober 2017.

Göteborg den 22 november 2017
Göteborgs kommunstyrelse

Ann-Sofie Hermansson

Mathias Sköld

Yrkande (S), (MP), (V)

Kommunstyrelsen

2017-11-22

Ärende 3:2

Yrkande angående motion av Kristina Tharing (M), Ann Catrine Fogelgren (L) och Kalle Bäck (KD) om att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden

---

Det pågår för närvarande stora förändringar av stadens organisation. Under 2015 slöts en blocköverskridande överenskommelse om att utreda grundskolans organisation. Arbetet med inrättandet av en förskolenämnd och en grundskolenämnd är igång och träder i kraft under nästa år. Facknämnderna är under utredning. Till detta pågår även andra processer med bäring på stadsdelsnämndernas verksamhet.

Precis som det partigemensamma yrkandet i kommunstyrelsen den 14 juni 2017 konstaterade så är det angeläget att "SDN kan fortsätta utvecklas som organisationsform så att likvärdighet, jämlikhet, transparens och medborgarinflytande kan öka, där personalen får goda förutsättningar och god arbetsmiljö, samt där stadens resurser används på bästa sätt". SDN-utredningen ska utgå ifrån hur stadsdelarna skulle kunna organiseras utan sektor förskola och skola samt behandla frågan om centralisering av de verksamheter som idag rymms inom stadsdelsnämnderna.

Vi menar att ur ett hela-staden-perspektiv krävs respekt för att de processer som nu är igång också får träda i kraft och slutföras med det fulla fokus som detta kräver. Vi ser att en separat utredning för biblioteksverksamheten inte tjänar ändamålet väl. En eventuell förändrad framtida organisatorisk hemvist för biblioteksverksamheten bör först föregås av en gedigen och allsidig utredning innan beslut fattas. En god grund för detta är att se frågan utifrån SDN:s framtida organisation i sin helhet, precis som SDN-utredningen stipulerar. Hänsyn ska också tas till stadsdelsbibliotekens uppdrag att stödja skolorna i staden, liksom skolbibliotekscentralens verksamhet. Motionärerna väljer istället att föregripa pågående utredning genom att föreslå ett genomförande oavsett slutsatser.

Biblioteken spelar en viktig roll i stadsdelarna – både som mötesplats och som en drivande kraft i samarbetet med civilsamhället och som ett nav för närdemokrati och medborgarinflytande. Detta förutsätter en lokal förankring och underlättar samverkan i närområdet. Biblioteken är en viktig del för att realisera det jämlika Göteborg och verksamheten på de lokala biblioteken ska ges möjlighet att utvecklas. Det kan finnas fördelar med ett samlat ansvar för biblioteksverksamheten – som förenklad administration, tydligare beslutsvägar och effektiviseringar. Samtidigt finns det idag en god samverkansstruktur för stadsdelsbiblioteken och denna kan utvecklas ytterligare. Utöver de förändringsprocesser som redan är i gång i staden är kommande arbete med ny biblioteksstrategi

och biblioteksplan viktiga faktorer att väga in. Detta kan också få bäring på stadens biblioteksorganisation.

Av dessa skäl bör frågan om stadsdelsbibliotekens organisatoriska hemvist hänskjutas till den utredning runt SDN-organisationen som redan tillsatts av kommunstyrelsen. Utredningen innehåller, som konstaterats, två spår: där det första utgår från hur stadsdelarna skulle kunna organiseras utan dessa sektorer och det andra utgår *från en centralisering av de verksamheter som idag rymms inom stadsdelsnämnderna*.

Vi menar att kommunstyrelsen bör eftersträva långsiktighet och i största mån enighet kring större organisatoriska förändringar, väl i linje med ovan nämnda partigemensamma yrkande. Istället vill (M), (L), (KD) nu bryta ut den här frågan och samtidigt besluta om dess genomförande. Detta riskerar att skapa parallella spår vilket varken gagnar verksamheten, kvalitet eller resurseffektivitet.

KOMMUNSTYRELSEN OCH KOMMUNFULLMÄKTIGE FÖRESLÅS BESLUTA:

Att _____ anse motionen besvarad med hänvisning till SDN-utredningen.

Yrkande angående Motion av Kristina Tharing(M), Ann Catrine Fogelgren (L) och Kalle Bäck (KD) om att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden

I föreliggande motion föreslår motionärerna att stadsledningskontoret ges i uppdrag att utreda samt genomföra övergången av ansvaret för biblioteksverksamheten i Göteborg till kulturnämnden.

Från remissrundan är det intressant att notera att den, enligt motionen mottagande förvaltningen, ställer sig mycket positiv till förslaget. Kulturförvaltningen skriver i sitt svar:

”Förvaltningens bedömning är att likvärdighet och servicenivå starkt gagnas av en gemensam folkbiblioteksorganisation, vilket möjliggör målet ett jämlikare Göteborg. Visionen i Göteborgs Stads Biblioteksplan 2013-2021, är att folkbiblioteken ska vara en självklarhet för göteborgarna, tillgängliga, relevanta och öppna. Statistik visar att nuvarande biblioteksservice är ojämlig i staden. En större sammanhållen organisation ger möjlighet till samordning av öppettider, servicenivå och specialistkompetens som samtliga bibliotek kan dra nytta av för användarnas bästa. Det möjliggör för en effektiv verksamhet driven av den digitala utvecklingen som sammanlänkar bibliotekssystemet. Det öppnar också för samordnade investeringar och möjligheter att utveckla arbetssätt, tjänster och profileringar utifrån lokala behov, samt säkrar att kompetens och service kommer alla folkbibliotek och deras användare till del.

Nuvarande organisation i stadsdelsförvaltningar har gjorts utifrån intentionen att närheten till brukarna ska öka. Användningen av bibliotek styrs dock inte alltid utifrån var i staden man bor. Det kan vara skola eller arbetsplats, eller var man byter buss, som avgör vilket bibliotek man besöker. Ibland bor man inte i den kommun vars bibliotek man använder. Andra grupper är inte alls lika mobila, utan är helt beroende av den biblioteksservice som finns nära hemmet. En gemensam organisation skulle ha bättre förutsättningar att säkerställa en mer jämlik tillgång utifrån ett hela-staden-perspektiv.

Folkbibliotekets uppdrag idag är komplext och ur ett användarperspektiv finns fördelar med ett samlat ansvar för folkbiblioteken, för att bättre säkerställa en likvärdig och jämlik verksamhet. Kulturförvaltningens samlade bedömning är att samordningsvinsterna med en sammanhållen organisation är stora ur många perspektiv. Förvaltningen föreslår därför att kulturnämnden tillstyrker motionen.”

Svaret tydliggör de problem som idag finns med en decentraliserad organisation samt möjligheterna med en centralisering av densamma. Därför bör beslut om förändring och förberedelse fattas nu. Samtidigt ser vi att hänsyn i genomförandet bör tas till övriga förändringar som genomförs till följd av den nu pågående SDN-översynen.

Förslag till beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

ATT Kommunstyrelsen ges i uppdrag att, i enlighet med motionen och Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande, utreda samt genomföra övergången av ansvaret för biblioteksverksamheten till kulturnämnden

ATT överföringen av ansvaret sker med hänsyn tagen till övriga förändringar som föranleds av den nu pågående översynen av stadsdelsnämndernas verksamheter

Samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden

Kulturförvaltningens samlade bedömning är att samordningsvinsterna med en sammanhållen organisation för folkbiblioteksverksamheten är stora ur många perspektiv. Förvaltningen föreslår därför att kulturnämnden tillstyrker motionen.

En större biblioteksorganisation kan erbjuda jämnare arbetsbelastning för både medarbetare och chefer, fler karriärvägar och större möjlighet till utveckling inom yrkesrollen.

Bibliotekens uppdrag är att verka för en demokratisk samhällsutveckling, att främja fri åsiktsbildning och yttrandefrihet, litteraturens ställning och intresse för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet.

Sverigedemokraterna värnar om det svenska kulturarvet. Biblioteken har en viktig roll som kulturbärare, här kan folket ta del av det svenska kulturarvet. Här har man möjlighet att ta del av världens kulturarvskatter inom litteratur, filosofi och historia.

SD anser att svaret från kulturförvaltningen talar sitt tydliga språk. SD anser att ett samlat ansvar för biblioteksverksamheten under kulturnämnden skulle förbättra Göteborgarnas tillgång till vårt gemensamma kulturarv.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2017-08-07
Diarienummer 0627/17

Stadsledningskontoret

Stadsutveckling
Hedwig Andrén
Telefon 031-368 02 33
E-post: hedwig.andren@stadshuset.goteborg.se

Motion av Kristina Tharing (M), Ann Catrine Fogelgren (L) och Kalle Bäck (KD) om att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden

---

Motionen

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige ska besluta om att ge stadsledningskontoret i uppdrag att utreda samt genomföra en övergång av ansvaret för biblioteksverksamheten i Göteborg till kulturnämnden.

Ansvaret för Göteborgs biblioteksverksamhet är idag delad mellan kulturnämnden och stadsdelarna. Kulturnämnden har ansvar för Stadsbiblioteket samt 300m² och stadsdelarna ansvarar för stadsdelsbiblioteken samt resursbiblioteken.

Motionärerna menar att om kulturnämnden får ansvar för all biblioteksverksamhet samlas kompetensen vilket ökar flexibiliteten och möjligheter att driva utveckling för att bättre kunna möta efterfrågan på bibliotekstjänster. Det skulle också kunna ge bättre förutsättningar att genomföra en framtida biblioteksstrategi.

Remissinstanser

Motionen har remitterats för yttrande till kulturnämnden, SDN Lundby, SDN Örgryte-Härlanda och SDN Östra Göteborg. Remissinstansernas svar är sammanställda i nedanstående tabell.

Remissinstans	Beslut	Kommentar
Kulturnämnden	Avstyrker Yrkande S, MP, V Votering	Det vore olyckligt att i detta skede rycka ur biblioteksverksamheten utan att ha helhetsbilden för den framtida stadsdelsnämndsorganisationen.
SDN Lundby	Avstyrker Yrkande M, L Tilläggsyrkande S, V, MP Votering	Det lokala inflytandet och anpassningarna till våra brukares behov och önskemål garanteras bäst i dagens organisation. Bibliotekens funktion som mötesplats har ökat under senare år. För våra nyanlända brukare är detta särskilt tydligt och stärker

		bibliotekens roll som arena för integration utifrån ett lokalt perspektiv.
SDN Örgryte-Härlanda	Avstyrker Yrkande M, L Tilläggsyrkande S, V, MP Votering	Nämnden anser att en utredning bör göras, men först i anslutning till att arbetet med en ny biblioteksplan för Göteborgs Stad inleds.
SDN Östra Göteborg	Avstyrker Votering	I arbetet med de nya SDN kommer säkert flera verksamheters tillhörighet belysas och diskuteras, därför är det inte i nuläget lämpligt med en separat utredning för biblioteksverksamheten.

Ekonomiska konsekvenser

En eventuell utredning samt en överföring av ansvaret för biblioteksverksamheten till kulturnämnden, medför kostnader som i dagsläget inte ryms inom ram.

Barnperspektivet

Barnens perspektiv väger tungt i arbetet med att planera verksamheten utifrån lokala förutsättningar. Oavsett vem som är huvudman för biblioteksverksamheten krävs att ett lokalt samarbete finns för att tillgodose de specifika behov som barn och unga har i olika områden i staden.

Jämställdhets- och mångfaldsperspektivet

En utredning bör ta sin utgångspunkt i ett medborgar- och brukarperspektiv så att allas olika behov kan bli tillgodosedda.

Miljöperspektivet

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Omvärldsperspektivet

År 2019 kommer en slutredovisning för förslaget till en nationell biblioteksstrategi att presenteras för regeringen. Strategin kommer att få avgörande betydelse för arbetet med stadens biblioteksplan för 2022 och framåt.

Stockholm stad centraliserade biblioteksverksamheten till kulturförvaltningen 2001. Malmö stad har påbörjat ett arbete med att föra över folkbiblioteken till kulturförvaltningen.

Stadsledningskontoret

Hedwig Andrén
Handläggare

Jessica Granath
Avdelningschef

<i>Bilaga 1</i>	Motionen
<i>Bilaga 2</i>	Kulturnämndens handlingar
<i>Bilaga 3</i>	SDN Lundbys handlingar
<i>Bilaga 4</i>	SDN Örgryte-Härlandas handlingar
<i>Bilaga 5</i>	SDN Östra Göteborgs handlingar

Handling 2017 nr 50

**Motion av Kristina Tharing (M), Ann Catrine Fogelgren (L) och Kalle Bäck (KD)
om att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden**

Göteborg den 23 februari 2017

Förväntningarna på bibliotek är idag annorlunda än vad de var för några decennier sedan. Lika mycket som en plats för utlåning av böcker så är det numera en mötesplats. Förväntningarna på var biblioteken ska finnas och vilken typ av service som ska erbjudas har förändrats.

Inte minst blev 300m² ett tydligt tecken på detta när verksamheten öppnade som ett av ersättningsbiblioteken när Stadsbiblioteket byggdes om. Biblioteket nådde nya grupper med sitt läge och sin verksamhet vilket har medfört att verksamheten fortfarande finns kvar trots att Stadsbiblioteket återigen slagit upp dörrarna. 300m² fick ju dessutom utmärkelse som årets bibliotek.

Ansvaret för Göteborgs biblioteksverksamhet är idag delad mellan Kulturnämnden och Stadsdelarna. Kulturnämnden har ansvar för Stadsbiblioteket (samt 300m²) och Stadsdelarna ansvarar för stadsdelsbiblioteken samt resursbiblioteken.

För att kunna följa med i utvecklingen, öka flexibiliteten och samla kompetensen har Alliansen under flera år drivit förslaget att Kulturnämnden ska bli ansvarig för all biblioteksverksamhet. Vi anser att detta på ett bättre sätt skulle kunna ge möjligheter till att möta efterfrågan på bibliotekstjänster på andra, och fler, ställen än de traditionella byggnaderna. I längden skulle det alltså kunna ge möjlighet att skapa fler lösningar likt 300m² vid andra knutpunkter runt om i staden. En koncentration av biblioteksverksamheten till Kulturnämnden skulle på så sätt skapa bättre förutsättningar för en framtida biblioteksstrategi.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar vi

Att ge stadsledningskontoret i uppdrag att utreda samt genomföra övergång av ansvaret för biblioteksverksamheten i Göteborg till kulturnämnden

Kristina Tharing (M)**Ann Catrine Fogelgren (L)****Kalle Bäck (KD)**

Göteborgs Stad

Kultur

Utdrag ur protokoll

Kulturnämnden

Sammanträdesdatum

2017-05-23

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Kristina Tharing (M) med flera om att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden

§ 100 Dnr 0502/17

Kulturförvaltningen har den 9 maj 2017 upprättat ett tjänsteutlåtande i ovan rubricerat ärende.

Ingrid Forsberg (S) anmäler jäv och deltar inte i överläggningar och beslut.

Yrkande

Under överläggningarna i ärendet yrkar ordförande Mariya Voyvodova (S) för S, MP och V, enligt bilaga 1 till protokollet, att motionen avstyrks.

Andre vice ordförande Kristina Tharing (M) yrkar för M, L och KD bifall till förvaltningens tjänsteutlåtande där motionen tillstyrks.

Beslutsgång

Ordförande Mariya Voyvodova (S) ställer yrkandet från M, L och KD samt avslagsyrkandet från S, MP och V under proposition och finner att nämnden bifallit yrkandet från S, MP och V.

Omröstning begärs.

Propositionsordning

Propositionsordning ”Ja för bifall till avslagsyrkande från S, MP och V och Nej för bifall till yrkande från M, L och KD” godkänns.

Omröstningsresultat

Inger Hultén, Lars-Olof Karlsson, Admir Ramadanovic, Lars Edmar, Fredrika Almqvist och ordförande Mariya Voyvodova röstar Ja. Stuart Dickson, Eva Rice, Maria Nilsson, Toni Orsulic och andre vice ordförande Kristina Tharing röstar Nej.

Kulturnämnden tillstyrker med röstsiffrorna 6-5 yrkandet från S, MP och V.

BESLUT

Kulturnämnden avstyrker motion av M, L och KD samt översänder yrkandet jämte förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.

Reservationer

Samtliga närvarande ledamöter och tjänstgörande ersättare för M, L och KD reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget yrkande. (Skriftlig reservation enligt bilaga 2 till protokollet).

Vid protokollet

Stina Borrman

2017-06-02

Ordförande

Mariya Voyvodova (S)

Justerare

Kristina Tharing (M)

**Yrkande över motion av Kristina Tharing (M) med flera om
att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden**

”Samarbete mellan kulturförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna, övriga fackförvaltningar och bolagen ska öka för att motverka centralisering av kulturen i Göteborg samt för att upprätthålla en mångfaldig, aktiv och aktuell kulturverksamhet i alla stadsdelar. Detta samarbete syftar också till att motverka segregering.”

Ur mål- och inriktningsdokument 2017 för kulturnämnden.

Folkbiblioteken i stadsdelarna är en viktig mötesplats, en arena för samtal, debatt, inhämtning av kunskap och bildning för göteborgarna. Att samla all biblioteksverksamhet under en nämnd som M, L och KD föreslår, kan ge samordningsvinster i form av administration, tydligare beslutsvägar och effektiviseringar. Likvärdighet och jämlikhet i biblioteksverksamheten uppnås inte genom centralisering. Hur folkbiblioteken är organiserade löser inte verksamhetens utmaningar. I Göteborgs stads biblioteksplan ges ett uttryck för ett hela-staden-perspektiv och syftar bland annat till att få en samordnad styrning för folkbiblioteksverksamheten i Göteborg, vilket redan sker på många sätt.

Folkbiblioteken i stadsdelarna ligger organisatoriskt inom Kultur och Fritid där ett omfattande samarbete har skett de senaste åren mellan de olika enheterna; bibliotek, kulturskola, kulturhus och fritid samt civilsamhällets aktörer. Kulturnämndens biblioteksverksamhet ingår i stadens folkbiblioteksnätverk där det redan finns ett samarbete kring stadens medieflöden och det stadsövergripande arbete som sker inom Jämlikt Göteborg fokusområde 1: Ge alla barn en god start i livet.

Motionens att-sats skickar en otydlig signal genom att först tillsätta en utredning som undersöker ett samlat ansvar för biblioteken hos kulturnämnden. För att senare ändå överföra biblioteksverksamheten till kulturnämnden. Det anser vi inte är en klok hantering med stadens resurser och tjänstepersoners arbetstid.

För närvarande har det genomförts, eller pågår, en rad stora och avgörande utredningar. Centraliseringen av förskole- och grundskolenämnd är beslutat och skall genomföras. Översynen av facknämnderna pågår. En ny SDN-organisation med hela äldre, - social, - kultur- och fritidssektorn kommer med stor sannolikhet vara föremål för översyn. Det vore olyckligt att i detta skede rycka ur biblioteksverksamheten utan att ha helhetsbilden för stadsdelsnämndsorganisationens framtid klar.

Med bakgrund av ovanstående anser vi att i nuläget är det inte lämpligt med vare sig separat utredning eller överföring av biblioteksverksamheten till kulturnämnden.

Kulturnämnden föreslås besluta

Att avstyrka motionen av M, L och KD samt översända yrkandet jämte förvaltningens tjänstutlåtande till kommunstyrelsen.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2017-05-09
Diarienummer 0502/17

Sektor Bibliotek

Anette Eliasson
Telefon: 031-368 33 47
E-post: anette.eliasson@kultur.goteborg.se

Jill Danielsson
Telefon: 031-368 34 45
E-post: jill.danielsson@kultur.goteborg.se

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Kristina Tharing (M) med flera om att samla biblioteksverksamheten hos kulturnämnden

---

Förslag till beslut

1. Kulturnämnden tillstyrker motion av Kristina Tharing (M) med flera om att ge stadsledningskontoret i uppdrag att utreda samt genomföra övergång av ansvaret för biblioteksverksamheten i Göteborg till kulturnämnden.
2. Kulturnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som eget yttrande.

Sammanfattning

Kulturnämnden har för yttrande fått en motion av Kristina Tharing (M), Ann Catrine Fogelgren (L) och Kalle Bäck (KD) som föreslår att stadsledningskontoret får i uppdrag att utreda samt genomföra övergång av ansvaret för biblioteksverksamheten i stadens stadsdelsnämnder till kulturnämnden. Motionärerna pekar på förändrade förväntningar på biblioteken idag och menar att en koncentration av biblioteksverksamheten kan skapa bättre förutsättningar för stadens framtida biblioteksstrategi.

Förvaltningens bedömning är att likvärdighet och servicenivå starkt gagnas av en gemensam folkbiblioteksorganisation, vilket möjliggör målet ett jämlikare Göteborg. Visionen i Göteborgs Stads Biblioteksplan 2013-2021, är att folkbiblioteken ska vara en självklarhet för göteborgarna, tillgängliga, relevanta och öppna. Statistik visar att nuvarande biblioteksservice är ojämlig i staden. En större sammanhållen organisation ger möjlighet till samordning av öppettider, servicenivå och specialistkompetens som samtliga bibliotek kan dra nytta av för användarnas bästa. Det möjliggör för en effektiv verksamhet driven av den digitala utvecklingen som sammanlänkar bibliotekssystemet. Det öppnar också för samordnade investeringar och möjligheter att utveckla arbetssätt, tjänster och profileringar utifrån lokala behov, samt säkrar att kompetens och service kommer alla folkbibliotek och deras användare till del.

Nuvarande organisation i stadsdelsförvaltningar har gjorts utifrån intentionen att närheten till brukarna ska öka. Användningen av bibliotek styrs dock inte alltid utifrån var i staden man bor. Det kan vara skola eller arbetsplats, eller var man byter buss, som avgör vilket bibliotek man besöker. Ibland bor man inte i den kommun vars bibliotek man använder. Andra grupper är inte alls lika mobila, utan är helt beroende av den biblioteksservice som finns nära hemmet. En gemensam organisation skulle ha bättre förutsättningar att säkerställa en mer jämlik tillgång utifrån ett hela-staden-perspektiv.

Folkbibliotekets uppdrag idag är komplext och ur ett användarperspektiv finns fördelar med ett samlat ansvar för folkbiblioteken, för att bättre säkerställa en likvärdig och jämlik verksamhet. Kulturförvaltningens samlade bedömning är att

samordningsvinsterna med en sammanhållen organisation är stora ur många perspektiv. Förvaltningen föreslår därför att kulturnämnden tillstyrker motionen.

Ekonomiska konsekvenser

Samordning av folkbibliotekens gemensamma processer frigör utrymme för gemensam infrastruktur och lokala satsningar vilket ger möjlighet att möta specifika behov i närsamhället. Den digitala utvecklingen skapar förutsättningar för bättre samordning. En större organisation ger samordningsvinster för såväl kärn- som stödverksamheter.

En större personalgrupp gör verksamheten mer kompetent samt mindre sårbar och skapar möjligheter till gemensam vikariepool, vilket inte varit möjligt att etablera med nuvarande organisation.

Aktiviteter som programproduktion och kommunikationsinsatser kan samordnas och därmed komma fler till del och få större effekt. Investeringar är möjliga att planera och prioritera utifrån en helhetssyn för en socialt hållbar stad.

I dagens organisation är den samlade biblioteksverksamheten beroende av ett antal enskilda nämnders prioriteringar i planeringsprocessen. Trots bibliotekslagen prioriteras inte alltid biblioteksverksamheten i budget till fördel för andra verksamheters behov, då dessa har annat lagstöd. I en gemensam organisation kan ekonomiska beslut tas utifrån en helhetssyn på stadens biblioteksverksamhet utifrån göteborgarnas behov.

Barnperspektivet

Barnkonventionens manifestering av barns lika rättigheter till yttrandefrihet, utbildning, lek och fritid, är liksom visionen om en jämlik, socialt hållbar stad, i linje med vad en gemensam biblioteksorganisation kan bidra med. Yngre barn besöker biblioteken nära hem och skola. Med den biblioteksstruktur som finns i staden idag har barnen ibland långt till ett bibliotek och biblioteksverksamheten för barn ser olika ut. Både för yngre och äldre barn samt unga som själva kan röra sig inom staden, skapar en gemensam organisation möjligheter till profilering utifrån olika intressen och lokala behov.

Ett exempel på ojämlikhet är att 2016 hade stadsdelsförvaltningarna mellan 0,75 och 8,5 årsverken avsatta för barnbiblioteksverksamhet. Barnbibliotekarierna samarbetar bland annat med skolan, förskolan och familjecentraler samt möter de barn som kommer till biblioteket efter skolan. De olika resurserna i stadsdelarna innebär att stadens barn inte har lika tillgång till stöd och inspiration kopplat till läsning, vilket är ett definierat mobiliseringsområde för att komma till rätta med ojämlikheterna i staden. En gemensam organisation skulle bättre säkerställa alla barns rätt till en likvärdig biblioteksverksamhet.

Biblioteksverksamhet för barn och unga förutsätter goda relationer till och samverkan med vuxna som möter barn, både vårdnadshavare och andra professionella. Inför en förändrad organisation behöver en inventering göras för att tillvarata det goda arbete som görs lokalt idag.

Jämställdhetsperspektivet

Undersökningar visar att män och kvinnor använder folkbiblioteken olika. Kvinnor lånar mer medan män använder biblioteket mer på plats. Även pojkars och flickors biblioteksanvändning skiljer sig åt. Några bibliotek har därför satsat på miljöer och aktiviteter som lockar pojkar, till exempel med spel. En gemensam huvudman för folkbiblioteken ökar möjligheten att satsa på gemensam kompetensutveckling i likvärdigt bemötande och arbeta med profilerade bibliotek för att bättre möta användarnas olika behov.

Mångfaldsperspektivet

Arbetet för mänskliga rättigheter och likvärdigt bemötande ur ett normkritiskt perspektiv kan förstärkas genom gemensam kompetensutveckling i en större organisation, där alla kan ta del av specialistkunskaper som finns på de skilda biblioteken i stadsdelar och kulturförvaltning. Detta gagnar alla biblioteksanvändare i staden.

Folkbibliotekens service till användare med funktionsvariation ser idag mycket olika ut i staden, vilket kan utläsas av statistik från Myndigheten för tillgängliga medier som tillhandahåller fria talböcker via Legimus för vuxna och barn med läshinder. En kartläggning av Boken kommer-verksamhet, det vill säga service till dem som inte fysiskt kan besöka ett bibliotek, visar på stora skillnader i staden.

Miljöperspektivet

Bibliotekens kärnverksamhet är att dela material och information, ofta i form av tryckta medier, för att därmed minska användningen av naturens resurser. Gemensam marknadsföring skulle kunna profilera biblioteken som ett viktigt miljövänligt alternativ, vilket stämmer väl överens med utvecklingen i samhället i övrigt. Stadsbiblioteket är idag miljöcertifierat. En gemensam organisation ökar möjligheterna att certifiera fler bibliotek, då den kunskap som finns hos stadsbiblioteket kan användas bättre för hela staden.

Omvärldsperspektivet

De svenska bibliotekens verksamhet styrs av bibliotekslagen (2013:801). I paragraf 14 anges att bibliotek och deras huvudmän ska samverka med varandra. Folkbibliotek, skolbibliotek och andra pedagogiska bibliotek, universitetsbibliotek, regionbibliotek, depåbibliotek, lånecentraler, sjukhusbibliotek och Kungliga biblioteket har i takt med den digitala utvecklingen ökat samverkan, till exempel genom gemensam katalog, fjärrlån, standarder med mera. Men biblioteken samverkar också med andra aktörer för att bättre nå målen. En gemensam folkbiblioteksorganisation gör det enklare att kommunicera och samverka, både sinsemellan biblioteken och utanför med andra aktörer.

Förändringar i omvärlden, lokala såväl som globala, nya medievanor, digital utveckling och användning av sociala medier påverkar människor, organisationer och samhälle i hög grad. Det blir allt viktigare att det finns arenor för prestigelösa möten mellan människor, social samvaro, informationssökning och yttrandefrihet, baserad på professionell medie- och informationskompetens. En stark biblioteksorganisation behövs för att nå bibliotekslagens paragraf 2, att biblioteken ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till fri kunskapsöverföring och fri åsiktsbildning, nu och i framtiden.

Eftersom en allt större del av bibliotekens utbud och tjänster sker digitalt kan medborgarna använda biblioteket oavsett i vilken stadsdel man bor. Folkbiblioteken i Göteborg är tätt sammanlänkade genom gemensamma medier, digitala tjänster och bibliotekssystem. Det gör det nödvändigt att samtliga aktörer inom den kommunala biblioteksverksamheten samverkar vad gäller arbetssätt och utveckling ur ett hela-staden-perspektiv.

Folkbiblioteken i stadsdelarna har en väl etablerad samverkan lokalt med förskolorna och grundskolorna. I Göteborgs Stad förs grundskola och förskola över till facknämnder från 2018-07-01. En organisationsförändring för folkbiblioteken bör därför göras utifrån hur de förvaltningarna organiserar sig. I de fall folkbiblioteken är kombinerade skolbibliotek är detta extra angeläget.

I flera andra städer har folkbiblioteken varit organiserade i stadsdelsförvaltningar, men överförs till kulturförvaltningarna. Nedan följer några exempel:

- I Stockholm fördes 39 folkbibliotek över till kulturförvaltningen redan 2001 efter att man konstaterat att servicen var ojämlig på flera sätt, dels gällande tillgången till media, dels vid avgifter för till exempel kopiering. Under åren därefter gjorde man stora satsningar för att få en likvärdig struktur gällande service, teknik och kommunikation. Stockholm har idag 44 bibliotek.
- I Malmö pågår för närvarande en överföring av folkbiblioteken från stadsdelarna till stadens kulturförvaltning. Det är stadsrådesbibliotek, lokal kulturverksamhet och mötesplatser som Ungdomens hus och Arena 305 som genom överföringen byter förvaltning.
- Vid årsskiftet 2017 fördes biblioteken i Borås över från stadsdelsförvaltningarna till kulturförvaltningen. Det är 11 folkbibliotek och 43 grundskolebibliotek som nu ingår i samma förvaltning som Stadsbiblioteket. Man konstaterar nu att resurser för stödfunktioner inte följt med till kulturförvaltningen. Nyligen har ett avtal tecknats med grundskoleförvaltningen om service till alla skolor och man ser att möjligheten till en jämlik biblioteksverksamhet ökat.

Bilagor:

1. *Motion av Kristina Tharing (M), Ann Catrine Fogelgren (L) och Kalle Bäck (KD) om att samla biblioteksverksamheten hos kulturnämnden.*
2. *Nationell statistik 2016 (utdrag ur inrapporterat till kungliga biblioteket och scb)*
3. *Utlån och besök 2016.*
4. *Användare av Legimus 2016 (nedladdning av talböcker från Myndigheten för tillgängliga medier)*

Expedieras till:

Kommunstyrelsen.

Ärendet

I en motion av Kristina Tharing (M), Ann Catrine Fogelgren (L) och Kalle Bäck (KD) föreslås stadsledningskontoret få i uppdrag att utreda samt genomföra en överföring av ansvaret för biblioteksverksamheten i stadsdelsnämnderna till kulturnämnden. Motionen har översänts till kulturnämnden för yttrande och ska besvaras senast den 27 juni 2017.

Kulturförvaltningens samlade bedömning är att samordningsvinsterna med en sammanhållen organisation för folkbiblioteksverksamheten är stora ur många perspektiv. Förvaltningen föreslår därför att kulturnämnden tillstyrker motionen.

Utöver kulturnämnden har även SDN Örgryte-Härlanda, SDN Lundby och SDN Östra Göteborg fått motionen för yttrande.

Bakgrund

Motionen pekar på förändrade förväntningar på biblioteken idag. För att kunna följa med i utvecklingen, öka flexibiliteten och samla kompetens föreslås därför att kulturnämnden ska ansvara för all folkbiblioteksverksamhet och därmed kunna ge bättre möjligheter att möta efterfrågan på bibliotekstjänster på andra och fler ställen än de traditionella. Motionärerna menar vidare att en koncentration av biblioteksverksamheten kan skapa bättre förutsättningar för stadens framtida biblioteksstrategi.

Förvaltningens beredning av ärendet

I beredningen av ärendet har förvaltningen, för att få ett bredare underlag, bland annat efterfrågat stadsdelsförvaltningarnas synpunkter. Tre av stadsdelarna har inkommit med synpunkter: SDF Norra Hisingen, SDF Majorna-Linné och SDF Angered.

Sammanfattningsvis pekar man på att profileringar inte bör ske på bekostnad av traditionella bibliotek, att man behöver säkerställa den lokala förankringen för att bevara bibliotekens roll som nav i lokalsamhället samt att man ser naturliga samordningsvinster.

Synpunkter utifrån medarbetarperspektivet har inhämtats i Stadsbibliotekets lokala samverkansgrupp den 19 april 2017. Här ser man också möjliga samordningsvinster, men poängterar vikten av att respektive bibliotek och dess medarbetare även fortsatt får möjlighet att arbeta utifrån sin lokala kontext.

Historisk och organisatorisk bakgrund

Ansvaret för stadens folkbibliotek var tidigare gemensamt organiserade i stadens dåvarande biblioteksnämnd som sedermera övergick i kulturnämnden. 1990 delades verksamheten upp mellan biblioteksnämnden och stadsdelsnämnderna. I staden finns ca 24 folkbibliotek.

I kulturnämndens biblioteksverksamhet ingår idag Stadsbiblioteket, Stadsbiblioteket 300 m² och två bokbussar. Stadsbiblioteket ansvarar för folkbibliotekens samlade mediebudget, biblioteksdatasystem, medietransporter mellan biblioteken, det digitala biblioteket och en barnbibliotekskonsulent som arbetar för hela staden.

Stadsdelsnämnderna ansvarar för cirka 22 folkbibliotek av olika storlek. Det finns ett, två eller tre bibliotek i respektive förvaltning. Fyra av stadsdelsbiblioteken, Lundby, Kåken, Kortedala och Frölunda, är resursbibliotek och finansieras direkt från kommunfullmäktiges budget. Utbildningsförvaltningens bibliotek Älvstranden är ett kombinerat skol- och folkbibliotek, vars folkbiblioteksdel drivs på uppdrag av SDN Lundby.

Då verksamheten är nätverksberoende och kräver likabehandling för en god biblioteksservice för alla användare har det under åren byggts upp en nödvändig struktur

för samverkan och dialog. Stadsbiblioteket initierar samverkan kring medieinköp, mediehantering och medieflöden, nätverk samt för gemensamma rutiner och arbetssätt, samt håller i digitala strukturer för katalog med mera. Sektorschef bibliotek ansvarar förutom för stadsbibliotekets verksamhet också för att tillsammans med sektorschefer i stadsdelarna driva gemensamma strategiska frågor och implementering av Göteborgs biblioteksplan 2013-2021. Sektorschefsgruppens utskott, biblioteksstrategiska gruppen, består av sektorschefer för resursbiblioteken samt sektorschef bibliotek. De bereder strategiska gemensamma biblioteksfrågor. Områdeschefer, ansvariga för stadsdelarnas bibliotek, samordnar och bereder vissa frågor. Enhetscheferna på stadsbiblioteket och stadsdelsbiblioteken har regelbundna möten för information och samverkan.

Skolbiblioteken regleras av skollagen. Några stadsdelsbibliotek har skrivit avtal med skolor om viss skolbiblioteksservice. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen bidrar med ekonomiska medel till stadsdelsbiblioteken för viss biblioteksservice riktad till vuxenstudierande.

Förvaltningens överväganden och bedömning

Nuvarande organisation i skilda förvaltningar har gjorts utifrån intentionen att närheten till brukarna ska öka. Användningen av folkbibliotek styrs dock inte alltid utifrån var i staden man bor. Det kan vara skola eller arbetsplats, eller var man byter buss, som avgör vilket bibliotek man besöker. Ibland bor inte i den kommun vars bibliotek man använder. Andra grupper är inte alls lika mobila, utan är helt beroende av den biblioteksservice som finns nära hemmet. De små barnen som får möta böckerna via förskolans samarbete med närbiblioteket, mellanstadiebarnen som besöker biblioteket efter skolan för att låna böcker och delta i aktiviteter, de äldre som kanske börjar se sämre och behöver tillgång till hjälpmedel som talböcker eller kanske till och med hemkörning av böcker. För dessa användare är en jämlik tillgång till bibliotek avgörande för lika möjligheter till kunskap och inspiration och i förlängningen livskvalitet. En gemensam organisation skulle ha bättre möjlighet att säkerställa denna jämlika tillgång.

Biblioteken har sedan länge arbetat fram rutiner och system för att man ska kunna använda bibliotekets tjänster oavsett var man bor i staden. Användaren kan beställa medier till valfritt bibliotek, biblioteken lånar vid behov in medier från bibliotek utanför staden och man kan lämna tillbaka var som helst. Den gemensamma mediasamlingen och servicen strävar efter att möta alla invånares olika behov. Visionen för stadens bibliotek är enligt Biblioteksplan 2013-2021 att folkbiblioteken ska vara en självklarhet för göteborgarna, tillgängliga, relevanta och öppna.

Förvaltningens bedömning är att möjligheten till verksamhetsutveckling starkt gagnas av en gemensam folkbiblioteksorganisation. En större sammanhållen organisation ger möjlighet till specialistkompetens som samtliga bibliotek kan dra nytta av. Det är ett naturligt steg för en effektiv verksamhet driven av den digitala utvecklingen som sammanlänkar bibliotekssystemet. Det öppnar också för möjligheter att starta pilotprojekt för arbetssätt, nya tjänster och profileringar av bibliotek och säkrar att erfarenheter från dessa kommer alla bibliotek och deras användare till del.

Med folkbiblioteken i en och samma förvaltning kan man effektivisera den gemensamma och ”skalbara” delen av verksamheten för att därmed skapa utrymme för lokala anpassningar, till exempel utökade öppettider, och samarbeten. En ny biblioteksorganisation i staden bör därför byggas så att samarbeten med övriga förvaltningar underlättas. Den lokala kontext som respektive bibliotek idag verkar i är en värdefull resurs. Den övervägande största delen av bibliotekens samarbete med andra verksamheter är med skola och förskola. Fysiskt kommer dessa verksamheter att finnas

kvar på samma plats oavsett organisation. När de nya skolförvaltningarna bildas kommer dock en gemensam folkbiblioteksorganisation att vara till fördel för biblioteken. Idag är det ibland oklart vilka resurser som skolan avsätter för uppdraget inom skollagen, och när man istället använder folkbiblioteken kompensatoriskt. Här skulle en dialog mellan färre förvaltningar skapa en tydlighet när det gäller uppdrag, avtal och finansiering.

Bibliotek som ingår i kulturförvaltningen kan på ett naturligt sätt utgöra en lokal arena för, och främja samarbetet med stadens kulturverksamheter. Specialkompetens som idag finns på stadsbiblioteket inom till exempel IT, marknadsföring, nyföretagande, funktionsvariation och pedagogik kan enklare användas av hela organisationen och komma fler till del. Idag visar statistiken att användningen av Legimus (nedladdningsbara talböcker) och Boken kommer (hemleverans av böcker för användare som av fysiska skäl inte kan besöka biblioteket) är ojämlig i staden, vilket kan vara orsakat av ojämn kompetens, bristande resurser eller varierande marknadsföring, vilket en gemensam organisation kan avhjälpa.

Biblioteken i stadsdelarna är lokala mötesplatser för kultur och bildning. Där finns unik lokal kännedom om stadsdelen, invånarna och deras behov och önskemål. Dessa erfarenheter kan i en gemensam organisation komma alla bibliotek, oavsett storlek eller geografisk placering, till del.

Biblioteken arbetar med inspiration och handledning för att främja läsande och lärande. Planeringen och genomförande av programaktiviteter tar en allt större del av resurserna. Förvaltningen ser att program kan samordnas och genomföras vid mer än ett tillfälle och i flera delar av staden och därmed komma fler till del. Här kan en gemensam planering runt vissa program frigöra utrymme för lokala samarbeten kring andra arrangemang.

En fördel med folkbibliotekens placering i stadsdelar är att den organisatoriska närheten öppnar för kulturhus med flera verksamheter i samma byggnad. Vid en eventuell förändring av bibliotekens organisation bör särskild vikt läggas vid att hitta fungerande arbetssätt för befintliga bibliotek i kulturhus, men också att arbeta för att fler bibliotek ska samverka med andra verksamheter och dela lokaler med dessa. Redan innan stadsdelsnämnderna infördes fanns kulturhus med bibliotek i Frölunda och Angered.

Bibliotekens olika storlek innebär att medarbetarnas villkor idag skiljer sig åt mellan förvaltningarna. En större biblioteksorganisation kan erbjuda jämnare arbetsbelastning för både medarbetare och chefer, fler karriärvägar och större möjlighet till utveckling inom yrkesrollen. Cheferna skulle i en gemensam organisation, kunna fokusera på frågor som rör verksamhetsutveckling och ledarskap, då de verksamhetsanknutna stödfunktionerna kan samordnas. En tydlighet i beslutsvägar, vilka idag är komplexa, ökar kvaliteten på delaktighet och samverkan. Behovet av det senare ökar i tider med hög förändringstakt och krav från det omgivande samhället som påverkar yrkesrollen.

Förutsatt att resurser för stödfunktioner följer med från stadsdelarna ställer kulturförvaltningen sig positiv till motionens förslag. Förankring och nätverkande i närsamhället är viktigt och behöver beaktas för fortsatt gott samarbete med andra aktörer kring biblioteken, till exempel övrig kulturverksamhet, äldreomsorg, individ och familjeomsorg, barnavårdscentraler, förskola med mera. Förvaltningen menar att detta är fullt möjligt, då det lokala perspektivet fungerade som en framgångsfaktor även innan folkbiblioteken delades upp i stadsdelarna 1990.

Bibliotekens uppdrag är att verka för en demokratisk samhällsutveckling, att främja fri åsiktsbildning och yttrandefrihet, litteraturens ställning och intresse för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet. Biblioteken ska särskilt beakta barns och ungas behov, främja många språk och de nationella minoriteternas

språk, främja läsning och tillgång till litteratur och öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas samt främja barns och ungas språkutveckling och stimulera till läsning. Folkbibliotekens verksamhet ska vara tillgänglig för alla och bygga på vars och ens behov.

Uppdraget är komplext och det kan lättare uppfyllas i en gemensam och tydligare organisation. Idag ser tillgången till biblioteksservice olika ut, men om stadsdelsbibliotekens och stadsbibliotekets verksamheter samspelar och använder varandras kompetenser kommer det att gynna göteborgarna. Det finns därmed stora fördelar med ett samlat ansvar för folkbiblioteken, för att ur ett användarperspektiv bättre säkerställa en likvärdig och jämlik verksamhet.

GÖTEBORGS STADS KULTURFÖRVALTNING

Anna Rosengren
Förvaltningsdirektör

Anette Eliasson
Sektorschef Bibliotek

Besök och utlån per bibliotek 2016

Besök och utlån per bibliotek 2016

Bibliotek	Besök	Utlån
Stadsbiblioteket Götaplatsen	1 279 037	671 521
Västra Frölunda	221 960	269 685
Härlanda	187 551	195 496
Majorna	191 746	170 207
Lundby	231 774	159 639
Linnéstaden *	177 406	126 270
Högsbo	92 854	118 343
300 m2	246 679	115 318
Bokbussarna	15 183	104 297
Askim	60 203	102 838
Torslanda	79 945	97 611
Angered	251 522	94 655
Kortedala	168 406	72 402
Guldheden **	92 205	68 437
Älvstranden	127 838	59 822
Biskopsgården	105 013	57 980
Backa	98 160	57 014
Hjällbo	111 884	49 332
Kärra	51 881	40 756
Tuve	52 688	40 133
Bergsjön	130 414	39 711
Gamlestaden	72 493	32 993
Hammarkullen	81 709	26 987
Trulsegården	55 761	22 136
Styrsö, Donsö	39 051	17 057
Kyrkbyn ***	19 887	16 184

* Guldheden var stängt för ombyggnad 1/8-11/9

** Linnéstaden var stängt för ombyggnad 1/1-6/3

*** Kyrkbyn var stängt för ombyggnad 4/4-30/10

Uppgifter om antalet låntagare registrerade för nedladdning av talböcker via Legimus. 2016. Talböckerna är fria för låntagare som har funktionsnedsättning som ger läshinder. Det kan t ex vara synskada, utvecklingsstörning, dyslexi.

Källa Myndigheten för tillgängliga medier.

	Vuxna	under 18 år
Angereds bibliotek	9	6
Askims bibliotek	16	51
Backa bibliotek	1	1
Bergsjöns bibliotek	1	1
Biskopsgårdens bibliotek	12	8
Gamlestadens bibliotek	7	4
Guldhedens bibliotek	4	1
Göteborgs stadsbibliotek	984	416
Hammarkullens bibliotek	1	3
Hjällbo bibliotek	18	11
Härlanda/Örgryte bibliotek	38	26
Högsbo bibliotek	40	25
Kortedala bibliotek	24	10
Kyrkbyns bibliotek	4	3
Kärra bibliotek	6	8
Linnéstadens bibliotek	20	6
Lundby bibliotek	38	30
Majornas bibliotek	56	33
Styrsö bibliotek	4	3
Torslanda bibliotek	18	37
Trulsegårdens bibliotek	0	21
Tuve bibliotek	6	6
Västra Frölunda bibliotek	148	120
Älvstrandens bibliotek	40	39
Summa	1495	869

GÖTEBORGS STAD

PROTOKOLLSUTDRAG 18(32)

Lundby stadsdelsnämnd

Sammanträdesdatum

2017-05-30

§ 102 Begäran 2017-03-07 om yttrande från Stadsledningskontoret - Remiss Motion av Kristina Tharing (M), Ann Catrine Fogelgren (L) och Kalle Bäck (KD) om att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden (SLK dnr 0627/17)

Diarienummer N139-0208/17

Ärendet

Biblioteksverksamheten i Göteborg är uppdelad på Stadsbiblioteket som förvaltas av Kulturnämnden och stadsdelsbiblioteken som förvaltas av Stadsdelsnämnderna. I staden finns också fyra resursbibliotek som förvaltas av utsedda stadsdelar som resursnämndsuppdrag. Stadens biblioteksverksamhet regleras i en av kommunalfullmäktige antagen Biblioteksplan 2013-2021. Arbetet med genomförandet av denna biblioteksplan samordnas av en biblioteksstrategisk grupp som leds av sektorschef bibliotek på kulturförvaltningen tillsammans med ansvariga sektorschefer för stadens resursbibliotek. Resursbibliotekens uppdrag är reglerat i en av gruppen fastställd uppdragshandling och syftar till att skapa likvärdighet i staden. Folkbiblioteken i stadsdelarna har som huvuduppgift att motsvara det lokala behovet av bibliotekstjänster till såväl brukare som stadens verksamheter som är i behov av samverkan med biblioteken, exempelvis förskolor och äldreboenden.

Motionen föreslår en centralisering av biblioteksverksamheten i Göteborg och att ansvaret för detta läggs under Kulturnämnden. Med detta anser motionärerna att möjligheten att följa biblioteksutvecklingen, öka flexibiliteten och samla och utveckla kompetens inom stadens bibliotek stärks.

Handling

Tjänsteutlåtande i rubricerat ärende daterat 2017-05-10

Bilaga 1: Motion av Kristina Tharing (M), Ann Catrine Fogelgren (L) och Kalle Bäck (KD) om att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden 2017-02-23

Bilaga 2: Yrkande M och L 2017-05-30

Bilaga 3: Tilläggsyrkande S, V och MP 2017-05-30

Bilaga 4: Reservation M och L 2017-05-30

Yrkande

Åke Björk (M) yrkar bifall till yrkande från M och L att tillstyrka motionen.

Håkan Hallengren (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag med tilläggsyrkande från S, V och MP.

Proposition

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att stadsdelsnämnden bifaller Håkan Hallengrens (S) förslag.

Omröstning

Omröstning begärs och sker med följande godkända propositionsordning: ja för bifall till Håkan Hallengrens (S) yrkande om bifall till förvaltningens förslag med tilläggsyrkande från S, V och MP. Nej för bifall till Åke Björks (M) yrkande från M och L att tillstyrka motionen.

Ledamot	Tjänstg. ersättare	Ja	Nej	Avstår
Monica Djurner (V), 1:e vice ordf.		X		
Åke Björk (M), 2:e vice ordf.			X	
Emilie Lotterberg (M)			X	
Martin Nilsson (MP)		X		
Sara Teelezion (S)	Eva Nihlblad (S)	X		
Jens Adamik (L)			X	
Stephan Ljungberg (S)		X		
Anders Hyllander (M)	Oskar Holm (M)		X	
Salam Kaskas (S)		X		
~~Simona Mohamsson (L)~~	Ingela Jedvert		X	
Håkan Hallengren (S) ordförande		X		

Med 6 röster för ja och 5 röster för nej beslutar stadsdelsnämnden att bifalla Håkan Hallengrens (S) yrkande om bifall till förvaltningens förslag med tilläggsyrkande från S, V och MP.

Beslut

1. Stadsdelsnämnden avstyrker motionen.
2. Stadsdelsnämnden antar yttrandet som sitt eget med tilläggsyrkandet från S, V och MP enligt följande:

Förvaltningen får i uppdrag att komplettera tjänsteutlåtandet med rubriken *konsekvenser kopplat till barnperspektivet* där förvaltningen utreder och belyser ärendet ur ett barnperspektiv. Tillägget godkänns via ordförandebeslut och anmäls till nästa nämndsammanträde.

Vid protokollet

Veronica Norell

2017-05-30

Yrkande angående Yttrande över motion att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos Kulturnämnden, Diariern N139-0208/17

Vi har från (M) och (L) under flera år drivit förslaget att Kulturnämnden skall bli ansvarig för all biblioteksverksamhet. Vi instämmer i de argument som framförs i motionen, att detta på ett bättre sätt skulle kunna ge möjligheter att möta efterfrågan på bibliotekstjänster på andra, och fler ställen än de traditionella byggnaderna. I längden skulle det alltså kunna ge möjlighet att skapa fler lösningar likt 300 m² (vilket blivit en succé) vid andra knutpunkter runtom i staden.

Vi anser inte att den i tjänsteutlåtandet omnämnda eventuella framtida översynen av stadsdelsnämndernas hela uppdrag utesluter en separat utredning av / förändring av ansvaret för biblioteksverksamheten.

FÖRSLAG TILL BESLUT

SDN Lundby föreslås besluta

Att Tillstyrka motionen

(M) och (L) i Lundby SDN

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2017-05-10
Diarienummer N139-0208/17

Kultur och fritid

Jascha Marteleur/Lundby/GBGStad,
Telefon 0313667095
E-post: jascha.marteleur@lundby.goteborg.se

Yttrande över motion om att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden

---

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden avstyrker motionen.

Sammanfattning

Motionen föreslår en centralisering av biblioteksverksamheten i Göteborg och att ansvaret för detta läggs under Kulturnämnden. Med detta anser motionärerna att möjligheten att följa biblioteksutvecklingen, öka flexibiliteten och samla och utveckla kompetens inom stadens bibliotek stärks.

Ärendet

SDN Lundby har utvalts att inge synpunkter på remissen.

Bakgrund

Biblioteksverksamheten i Göteborg är uppdelad på Stadsbiblioteket som förvaltas av Kulturnämnden och stadsdelsbiblioteken som förvaltas av Stadsdelsnämnderna. I staden finns också fyra resursbibliotek som förvaltas av utsedda stadsdelar som resursnämndsuppdrag. Stadens biblioteksverksamhet regleras i en av kommunalfullmäktige antagen Biblioteksplan 2013-2021. Arbetet med genomförandet av denna biblioteksplan samordnas av en biblioteksstrategisk grupp som leds av sektorschef bibliotek på kulturförvaltningen tillsammans med ansvariga sektorschefer för stadens resursbibliotek. Resursbibliotekens uppdrag är reglerat i en av gruppen fastställd uppdragshandling och syftar till att skapa likvärdighet i staden. Folkbiblioteken i stadsdelarna har som huvuduppdrag att motsvara det lokala behovet av bibliotekstjänster till såväl brukare som stadens verksamheter som är i behov av samverkan med biblioteken, exempelvis förskolor och äldreboenden.

Konsekvenser ur ett hållbarhetsperspektiv

Unescos folkbiblioteksmanifest är rådgivande för FN:s medlemsstater. Där anges att folkbiblioteken skall göra alla slag av kunskap och information tillgänglig för alla. Att behålla och utveckla nuvarande organisation för biblioteken stärker hållbarheten för verksamheten och för de vi är till för ur detta demokratiska perspektiv.

Konsekvenser ur ett jämställdhetsperspektiv

Motionen har ingen påverkan i jämställdhetsperspektivet.

Barnperspektivet

Samverkan med det lokala biblioteket utifrån barnens behov är väl etablerat såväl från brukarhåll som från förskola och skola. Detta gör att barnens perspektiv väger tungt i arbetet med att planera verksamheten utifrån lokala förutsättningar. Ett exempel är det omfattande Område-Kvillararbetet som sker i organiserad samverkan mellan förskola (kommunala och fristående), skola, kulturskola, bostadsbolag, öppen förskola, församlingar och bibliotek för att stödja utvecklingen hos barn i riskområden. Oavsett vem som är huvudman för förskola/skola och bibliotek krävs att ett lokalt samarbete finns för att tillgodose de specifika behov som barn och unga har i stadsdelens olika områden.

Förvaltningens överväganden

Förvaltningen ser att samordningen i staden garanteras genom Biblioteksplanens genomförande och att biblioteksutvecklingen följs via biblioteksstrategiska gruppens arbete tillsammans med ansvariga biblioteks- och områdeschefer. Vi ser också att flexibiliteten kopplat till det lokala perspektivet kan tillgodoses inom nuvarande organisation och väl utvecklade nätverk inom staden. Det nära samarbetet mellan stadens verksamheter och civilsamhällets organisationer är beroende av ett lokalt perspektiv hos folkbiblioteken i stadsdelarna. När det gäller kompetens- och verksamhetsutveckling så ser förvaltningen också att nuvarande nätverksorganisation väl kan tillgodose detta.

Biblioteksplanens målbilder utifrån gemensam verksamhetsidé för folkbiblioteken i Göteborg lyfter fram:

- Det komplexa biblioteket med det varierade innehållet
- Det demokratiska biblioteket där allas medverkan spelar roll
- Det samtida biblioteket och öppna biblioteket
- Det angelägna biblioteket med den höga användningen
- Det berättande biblioteket och det inbjudande biblioteket
- Det lärande, lyhörda och kompetenta biblioteket

Detta bedömer förvaltningen väl kan fortsätta utvecklas inom nuvarande organisation. Förvaltningen anser att det lokala inflytandet och anpassningarna till våra brukares behov och önskemål bäst garanteras i dagens organisation. Bibliotekens funktion som mötesplats har ökat under senare år. För våra nyanlända brukare är detta särskilt tydligt och stärker bibliotekens roll som arena för integration utifrån ett lokalt perspektiv. Lundby bibliotek har bland annat en väl fungerande språkkaféverksamhet.

Förvaltningen konstaterar också att det genomförts och pågår flera utredningar som rör stadens organisation. Arbete med att skapa en förskolenämnd och en grundskolenämnd har precis påbörjats. Facknämnderna är under utredning. Dessutom förbereds för införande av ett valfrihetssystem enligt lagen om valfrihet (LOV) med början inom hemtjänsten och så småningom i daglig verksamhet inom funktionshinderområdet.

Förvaltningen anser att det behövs en översyn av stadsdelsnämndernas hela uppdrag utifrån förändringarna ovan. En sådan utredning bör ta sin utgångspunkt i ett medborgar- och brukarperspektiv samt uppdraget gällande reglemente för de nya stadsdelsnämnderna. I arbetet med de nya SDN kommer säkert flera verksamheters tillhörighet belysas och diskuteras, därför anser förvaltningen att i nuläget är det inte lämpligt med separat utredning för biblioteksverksamhet.

Samråd

En referensgrupp inom stadsdelsförvaltningen har ingett synpunkter till remissvaret.

Samverkan

Information i Lokal samverkansgrupp Kultur och fritid, samt Förvaltningens samverkansgrupp.

Lundby stadsdelsförvaltning

Christer Samuelsson

stadsdelsdirektör

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum 2017-06-20

Yttrande till kommunstyrelsen över motion om att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden**§ 144 N133-0225/17**

Örgryte-Härlanda stadsdelsnämnd har för yttrande fått en motion av Kristina Tharing (M), Ann Catrine Fogelgren (L) och Kalle Bäck (KD) som föreslår att stadsledningskontoret får i uppdrag att utreda samt genomföra övergång av ansvaret för biblioteksverksamheten i stadens stadsdelsnämnder till kulturnämnden. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 27 juni 2017.

Tjänsteutlåtande, daterat 2017-05-24, föreligger.

Pär Gustafsson (L) yrkar att stadsdelsnämnden ska tillstyrka motionen.

Kerstin Brunnström yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut, att avstyrka motionen.

Ordföranden ställer proposition om bifall dels till sitt eget yrkande, dels till Pär Gustafssons (L) yrkande och finner det förstnämnda med övervägande JA besvarat. Omröstning begärs. Den som vill att nämnden beslutar enligt ordförandens yrkande röstar JA. Den som vill att nämnden beslutar enligt Pär Gustafssons yrkande röstar NEJ.

Vid omröstningen röstar Kerstin Brunnström (S), Klara Holmin (MP), Thore Backlund (S), Samuel Guron (S), Jesper Johansson (V) samt Robert Hammarstrand (S) JA medan Pär Gustafsson (L), Hakan Önal (M), Susanne Grandin Björnerud (M), Hanna Linnea Karlsson (L) samt Tobias Björk (M) röstar NEJ. Omröstningen har utfallit med sex JA och fem NEJ. Stadsdelsnämnden beslutar således enligt ordförandens yrkande.

Beslut

Stadsdelsnämnden Örgryte-Härlanda avstyrker motion av Kristina Tharing (M) med flera om att ge stadsledningskontoret i uppdrag att utreda samt genomföra övergång av ansvaret för biblioteksverksamheten i Göteborg till kulturnämnden. Nämnden anser att en utredning bör göras, men först i anslutning till att arbetet med en ny biblioteksplan för Göteborgs Stad inleds.

Örgryte-Härlanda stadsdelsnämnd översänder förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som eget yttrande.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Vid protokollet

Protokollet justerades 2017-06-20

Nämndsekreterare

Matilda Johansson

Ordförande

Kerstin Brunnström

Justerare

Pär Gustafsson

Protokollsutdragets riktighet intygas av

Matilda Johansson

Nämndsekreterare

Tjänsteutlåtande

Utfärdat: 2017-05-24
Diarienummer: N133-
0225/17

Sektor Kultur och fritid

Karin Fredriksson Franzén
Linda Johannessen
Lotta Sjöberg
Telefon: 031 - 365 50 22
E-post: lotta.sjoberg@orgryteharlanda.goteborg.se

Yttrande till kommunstyrelsen över motion om att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden

---

Ärendet

Örgryte-Härlanda stadsdelsnämnd har för yttrande fått en motion av Kristina Tharing (M), Ann Catrine Fogelgren (L) och Kalle Bäck (KD) som föreslår att stadsledningskontoret får i uppdrag att utreda samt genomföra övergång av ansvaret för biblioteksverksamheten i stadens stadsdelsnämnder till kulturnämnden. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 27 juni 2017.

Förslag till beslut

Örgryte-Härlanda stadsdelsnämnd avstyrker motion av Kristina Tharing (M) med flera om att ge stadsledningskontoret i uppdrag att utreda samt genomföra övergång av ansvaret för biblioteksverksamheten i Göteborg till kulturnämnden. Nämnden anser att en utredning bör göras, men först i anslutning till att arbetet med en ny biblioteksplan för Göteborgs Stad inleds.

Örgryte-Härlanda stadsdelsnämnd översänder förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som eget yttrande.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt stadsdelsnämndens yttrande över motion av Kristina Tharing (M), Ann Catrine Fogelgren (L) och Kalle Bäck (KD) om att ge stadsledningskontoret i uppdrag att utreda samt genomföra övergång av ansvaret för biblioteksverksamheten i Göteborg till kulturnämnden.

Motionärerna pekar på förändrade förväntningar på biblioteken och anser att en koncentration av biblioteksverksamheten skulle skapa bättre förutsättningar för stadens framtida biblioteksstrategi.

Redogörelse

Kommunfullmäktige fastslog 13 juni 2013 Göteborgs Stads biblioteksplan 2013-2021. Enligt planen ska verksamheten vid folkbiblioteken ta sin utgångspunkt i såväl internationella riktlinjer som nationell lagstiftning, vilka i sin tur ligger till grund för planens målbilder. Biblioteksplanen fastställer folkbibliotekens ansvars- och beslutsnivåer, samt organisation för biblioteken i Göteborg till och med år 2021. I Göteborg är stadsdelsnämnderna huvudmän för 20 stadsdelsbibliotek och fyra resursbibliotek. Kulturnämnden är huvudman för stadsbiblioteket (samt 300 m2).

Av biblioteksplanen framgår att biblioteksverksamheten omfattar många olika verksamhetsformer och målgrupper. Biblioteken samarbetar och samverkar med en rad aktörer för att nå målpuppfyllelse. I Göteborg markeras bibliotekens betydelse i arbetet

för ett jämlikt Göteborg, inte minst genom mobiliseringsfrågan ”Staden där vi läser för våra barn”. Att främja läsning är den enskilt mest avgörande insatsen i det hälsofrämjande arbetet för ett socialt hållbart Göteborg.

På nationell nivå har regeringen gett Kungliga biblioteket i uppdrag att lämna förslag till en nationell biblioteksstrategi för att främja samverkan och kvalitetsutveckling inom det allmänna biblioteksväsendet. Arbetet pågår och en slutredovisning ska lämnas senast den 1 mars 2019.

Biblioteksstrategin ska bland annat innefatta följande delar:

- 1) En fördjupad omvärldsanalys av biblioteksområdet. Syftet är att belysa de utmaningar och möjligheter som biblioteksområdet står inför. En analys ska göras av bibliotekens möjligheter att uppfylla kraven i bibliotekslagen och därmed ge alla tillgång till kultur, kunskap och information för att främja det demokratiska samhällets utveckling.
- 2) Förslag på långsiktiga mål och strategier för hela det allmänna biblioteksväsendet. Utgångspunkt för uppdraget är bibliotekslagens (2013:801) bestämmelser. Kungliga biblioteket ska lämna förslag på hur samverkan och samordning inom det allmänna biblioteksväsendet kan öka, med syfte att bibliotekens samlade resurser ska användas mer rationellt och tillgängligheten öka. I uppdraget ingår också att ta fram stöd för att främja bibliotekens planering, styrning och uppföljning. Kungliga biblioteket ska belysa bibliotekarieyrkets roll och förutsättningar, bibliotekens roll för att främja litteraturens ställning samt deras roll för att främja det demokratiska samtalet, den fria åsiktsbildningen och förmågan till kritisk analys och källkritik.

I Örgryte-Härlanda finns ett resursbibliotek placerat i kulturhuset Kåken. Biblioteket är ett av stadens största bibliotek sett till såväl besök som antal lån. När Härlanda och Örgryte stadsdelsnämnd tog beslut om att öppna ett kulturhus var uppdraget att flera verksamheter inom kultur och folkhälsa skulle samlas och interagera för att nå nya målgrupper och skapa en attraktiv och sjudande mötesplats.

Förvaltningens överväganden

Förvaltningen ser både för- och nackdelar med nuvarande organisation för bibliotek i Göteborg. Nackdelen i nuvarande organisation kan vara utmaningar i ansvars- och beslutsvägar vilket kan bidra till otydlighet. Fördel i nuvarande organisation kan vara att stadsdelstillhörigheten främjar bibliotekens lokala roll som kraft i ett jämlikt och socialt hållbart Göteborg. Biblioteket i Kulturhuset Kåken är en viktig och stor aktör i nätverk med närsamhällets ideella krafter, institutioner och verksamheter.

Förvaltningen anser emellertid att biblioteksverksamheten fram till år 2021 ska följa den organisation som beslutats av kommunfullmäktige för Göteborg och anges i Göteborgs Stads biblioteksplan 2013-2021. Inom kort kommer staden behöva påbörja utvärdering av nuvarande biblioteksplan där organisation är en del. Förvaltningen förordar en utvärdering samt ett uppdrag att utreda stadens ansvarsfördelning. Det är dock viktigt att inte föregå utredningen som motionärerna gör i aktuell motion då de samtidigt föreslår att alla bibliotek ska samlas hos kulturnämnden.

År 2019 kommer en slutredovisning för förslaget till en nationell biblioteksstrategi att presenteras för regeringen. Strategin kommer att få avgörande betydelse för arbetet med stadens biblioteksplan för 2022 och framåt, och bör i sin tur ligga till grund för hur stadens biblioteksorganisation ska komma att utformas efter 2022.

Göteborg står inför stora organisationsförändringar och förvaltningen anser att en utredning om biblioteksverksamheten måste ses i ett sammanhang och inte som en

isolerad fråga. Även ur detta hänseende är därför en utredning i ett senare skede att förordas, det vill säga i samband med arbetet med ny biblioteksplan.

Den framtida utredning som förvaltningen förordar måste ta hänsyn till utvärderingen av nuvarande biblioteksplan, lagstiftning, kommande nationell biblioteksstrategi, lokala mål, arbetet för ett Jämlikt Göteborg och stadens organisationsförändringar.

Samverkan

Information i FSG 2017-06-13.

Örgryte-Härlanda stadsdelsförvaltning

Katarina Othelius

Stadsdelsdirektör

Bilaga 1: Motion av Kristina Tharing (M), Ann Catrine Fogelgren (L) och Kalle Bäck (KD) om att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden H 2017 nr 50.

Utdrag ur protokoll
Stadsdelsnämnden
Sammanträdesdatum 2017-06-21

§ 161

Diarienummer N132-0308/17

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Kristina Tharing (M), Ann Catrine Fogelgren (L) och Kalle Bäck (KD) om att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden

Ärendet

Kommunstyrelsen har begärt stadsdelsnämnden Östra Göteborgs yttrande över en motion av Kristina Tharing (M), Ann Catrine Fogelgren (L) och Kalle Bäck (KD) där motionärerna föreslår att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden.

Handling

Förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2017-05-10.

Förvaltningen föreslår att nämnden avstyrker motionen och som eget yttrande översänder förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.

Yrkanden

1:e vice ordföranden Lena Landén-Ohlsson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Andre vice ordföranden Kalle Bäck (KD), Peter Mattiasson (M) och Ewa Jablonska (L) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden Özgür Tasbas (MP) förklarar överläggningen avslutad och ställer proposition på yrkandena och finner att förvaltningens förslag bifallits.

Omröstning begärs.

Omröstning

Godkänd propositionsordning: Ja-röst för bifall till ordföranden Özgür Tasbas yrkande. Nej-röst för bifall till andre vice ordföranden Kalle Bäck med fleras yrkande.

Özgür Tasbas (MP), Lena Landén-Ohlsson (S), Erne Ahlman (S), José Varas (S), Willy Kiela (S) och Anneli Eriksson (S) röstar Ja.

Kalle Bäck (KD), Peter Mattiasson (M), Ewa Jablonska (L), Anca-Maria Dumitrescu (M) och Pehr Nilsson (M) röstar Nej.

Beslut

Stadsdelsnämnden beslutar

att avstyrka motionen om att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden samt

att som eget yttrande översända förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.

Reservationer

Kalle Bäck (KD), Peter Mattiasson (M), Ewa Jablonska (L), Anca-Maria Dumitrescu (M) och Pehr Nilsson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Expedieras

Kommunstyrelsen

Vid protokollet

Rätt utdraget intygar i tjänsten

Åke Ström

Gill Bengtsson
Registrator

Justerat den 2017-06-22

Ordförande

Justerare

Özgür Tasbas (MP)

Kalle Bäck (KD)

Tjänsteutlåtande

Utfärdat: 2017-05-10
Diarienummer: N132-
0308/17

Sektor Kultur och fritid

Andreas Arehammar, Eeva Bolin, Lena Svärd
Telefon: 365 00 00
E-post: fornamn.efternamn@ostra.goteborg.se

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Kristina Tharing (M), Ann Catrine Fogelgren (L) och Kalle Bäck (KD) om att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden

---

Ärendet

Kommunstyrelsen har begärt stadsdelsnämnden Östra Göteborgs yttrande över en motion av Kristina Tharing (M), Ann Catrine Fogelgren (L) och Kalle Bäck (KD) där motionärerna föreslår att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden.

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden Östra Göteborg föreslås besluta

att avstyrka motionen om att samla ansvaret för biblioteksverksamheten hos kulturnämnden,

att som eget yttrande översända förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Förvaltningen utgår från att stadsdelsnämndsorganisationen kommer att utredas i anslutning till de förändringar som planeras i stadens organisation. En sådan utredning bör ta sin utgångspunkt i ett medborgar- och brukarperspektiv samt uppdraget gällande reglemente för de nya stadsdelsnämnderna. I arbetet med de nya SDN kommer säkert flera verksamheters tillhörighet belysas och diskuteras och därför anser förvaltningen att det för närvarande inte är lämpligt med en separat utredning för biblioteksverksamhet.

Stadens biblioteksverksamhet regleras i en av kommunalfullmäktige antagen ”Biblioteksplan 2013-2021”. Arbetet med genomförandet av denna biblioteksplan samordnas av en biblioteksstrategisk grupp som leds av sektorschef bibliotek på kulturförvaltningen tillsammans med ansvariga sektorschefer för stadens resursbibliotek. Resursbibliotekens uppdrag är reglerat i en av gruppen fastställd uppdragshandling och syftar till att skapa likvärdighet i staden. Enhetscheferna på stadsdelsbiblioteken och stadsbiblioteket samt områdescheferna för kultur och fritid, träffas regelbundet för möten om gemensamma verksamhetsfrågor.

Folkbiblioteken i stadsdelarna har som huvuduppgift att motsvara det lokala behovet av bibliotekstjänster till såväl brukare som stadens verksamheter som är i behov av samverkan med biblioteken, exempelvis förskolor och äldreboenden. Bibliotekens viktiga roll som mötesplats har blivit tydligare under de senaste åren. Detta är påtagligt speciellt i stadsdelarna där befolkningsutvecklingen varit snabbast, antingen utifrån bostadsbyggande och/eller mottagande av nyanlända. De snabba förändringarna av brukarnas behov har krävt snabba anpassningar av verksamheten som till stor del kunnat hanteras i samarbete med såväl fritidverksamheten som med civilsamhällets aktörer i form av de lokala föreningarna i stadsdelarna.

Konsekvenser ur mångfalds- och jämställdhetsperspektiv

Unescos folkbiblioteksmanifest är rådgivande för FN:s medlemsstater. Där anges att folkbiblioteken skall göra alla slag av kunskap och information tillgänglig för alla. Alla ska ha tillgång till folkbiblioteket oavsett ålder, etnicitet, kön, religion, nationalitet, språk, samhällsklass, funktionsnedsättning, sjukdom eller internering inom kriminalvården. Via folkbiblioteken ska medborgarna kunna hitta material och tjänster som stöttar dem och tillgodoser deras behov, ett livslångt lärande, ett självständigt ställningstagande och en kulturell utveckling.

Barnkonventionen

I barnkonventionen manifesteras barns lika rättigheter och värde, rätt att uttrycka sig, bli lyssnade till och utvecklas. Barnets bästa ska vara i centrum när beslut om barn fattas. Särskilt viktigt att uppmärksamma i bibliotekssammanhang är varje barns rätt till yttrandefrihet, tankefrihet, religionsfrihet och föreningsfrihet samt rätt att uttrycka sin mening och få sin åsikt beaktad, ett funktionshindrat barns rätt till ett aktivt deltagande i samhället, varje barns rätt till utbildning och information samt rätt till lek och fritid. Barn som tillhör en minoritet har rätt till sitt språk, sin kultur och religion.

Förvaltningens överväganden

Förvaltningen konstaterar att det genomförts och pågår flera utredningar som rör stadens organisation. Arbete med att skapa en förskolenämnd och en grundskolenämnd har precis påbörjats. Facknämnderna är under utredning. Dessutom förbereds för införande av ett valfrihetssystem enligt lagen om valfrihet (LOV) med början inom hemtjänsten och så småningom i daglig verksamhet inom funktionshinderområdet.

Förvaltningen utgår från att även stadsdelsnämndsorganisationen kommer att utredas i anslutning till ovanstående förändringar. En sådan utredning bör ta sin utgångspunkt i ett medborgar- och brukarperspektiv samt uppdraget gällande reglemente för de nya stadsdelsnämnderna. I arbetet med de nya SDN kommer säkert flera verksamheters tillhörighet belysas och diskuteras, därför anser förvaltningen att det i nuläget inte är lämpligt med separat utredning för biblioteksverksamhet.

Samverkan

Information Lokal Samverkans Grupp 2017-06-08 och Förvaltningsövergripande Samverkans Grupp 2017-06-07.

Stadsdelsförvaltning Östra Göteborg

Gitte Caous
Stadsdelsdirektör

Eeva Bolin
Sektorschef